

انسانی حقوق دا عالمی منشور

پہلی ڈالھ

حدہ دے منشور دا حصہ ہے ۔ ایندے وچ انسانی عزت تے و قار، جیادی انسانی حقوق، عزت نفس اتے لوکاں دے یقین دا اقرار کیتا گئے ۔ انسانی حقوق دا عالمی منشور منظور کرتے ایند اعام اعلان کیتا ۔ اگلے صفیاں تے ایقوامنشورجدیدی دھورجھریاںسمبلیشن کیٹی وسیمی1948۔ منشور اچ اقوام متحدہ نے صاف تے سادہ لفظاں اچ حقوق ڈساڈتن ۔ جنباں وچ ہر کوئی برابر داشر یک ہے ۔ کے سنڑایا ونجے ۔ ایندی تفصیلات کھول تے ڈسائی ونجن تے ایں سلسلے وچ سیاسی جیاداں تے کہیں ملک نال کوئی فرق ناں کیتا ونجے ۔ ہن تے انہاں دے بارے وچ پوری معلومات حاصل کرو ۔ آپٹے تے ڈوجھیاں کیتے انہاں حقوق دے بچنو تے ودھارے وچ اساڈا تھ وٹائو ۔ تمہید تے عبارت

جو ہر انسان دی ذاتی عزت تے انساناں دے ہکو چئے تے نہ مکٹن والے حقوق کون منڑاں دنیا وچ ازادی، انصاف تے امن دی جیاد ہے ۔ ی ڈال آکھن تے آپٹے عقیدے تے قائم رہوڈ دی ازادی ہووے ۔ کوئی ڈر خوف نہ ہووے اتے لونڈیاں ضرور تاں وی پوری تھیندیاں رہون ۔ خلاف انسان کون بغاوت تے مجبور تھیون کنوں بچاوڈ کیتے ضروری ہے جو قنون دی بالادستی دے ذریعے انسانی حقوق دا بچنو کیتا و بچے کیوں جوائے ضروری ہے جو قوماں تے ملکاں دے درمیان دوستانہ تعلقات کون ودھایا ونجے ۔ اُتے آپٹے یقین دا اقرار کیتے اتے زیادہ ازادی دے محول وچ وسبب دی ترقی تے چنگے معیار زندگی دے ودھارے دا ارادہ ظاہر کیتے ۔ ن جور کن ملکاں نے اے دی وعدہ کیتے جو اقوام متحدہ دے تعاون نال پوری دنیا وچ انسانی حقوق منویسن تے جیادی ازادیاں ڈویسن ۔ کیوں جو انہاں و عذیاں کون پورا کرڈ کیتے ضروری ہے جو اسان حقوق تے ازادیاں کو سمجھون ۔ ہیں کیتے ۵ ۔

جنرل اسمبلی اعلان کریندی ہے جو

اتے قومی تے بین الا قوامی کارگزاری دے ذریعے رکن ملکاں تے انہاں دے ماتحت علاقیاں وچ انہاں کون منولوڈ دیاں کوششاں کرے ۔

دفعہ ۱

جئے پیدا تھیندن ۔ قدرت ولوں انہاں کون عقل تے سمجھ عطا تھیندی اے ۔ ہیں کیتے ہک ڈوجھے نال بھرپی داسلوک کرڈا چاہی دا اے ۔

دفعہ ۲

ڈھے، جائداد، جم پل اتے ڈو جھی حیثیت کنوں قطع نظر انہاں سارے حقوق تے ازادیاں دا حقدار ہے جتھاں داڈ کر اعلان وچ کیتا گئے ۔ نہ کیتا ویسی ۔ چا ہے اوندا ملک یا علاقہ ازادیاں تو لیتی ہووے، غیر خود مختاریا خود مختاری دی ڈو جھی حدود دا پابند ہووے ۔

دفعہ ۳

ہر شخص کون آپنی جان، ازادی تے ذاتی بچنو دا حق حاصل ہے ۔

دفعہ ۴

کوئی شخص ہانہا یا ہا نہی بنڑا کے نہ رکھیا ویسی ۔ ہر قسم دی غلامی یا ہا تھیاں دے کاروبار تے پابندی ہو سی ۔

دفعہ ۵

کہیں شخص تے ظلم یا او کون ماریا کٹیا نہ ویسی ۔ ناں اوندی بے عزتی کیتی ویسی تے ناں ہی لوکوں سزاڈتی ویسی ۔

دفعہ ۶

ہر شخص کون حق حاصل ہے جو ہر جاتے قنون اوندی شخصیت کون مٹے ۔

دفعہ ۷

حق دار ہن ۔ ایں اعلان دے خلاف کوئی فرق کیتے و نہجڈ یا فرق واسطے ابھارے و بچڈ دی صورت اچ سارے ہکو چئے بچنو دا حق رکھیندن ۔

دفعہ ۸

ن کماں دے خلاف قنونی چارہ جوئی دا پورا حق حاصل ہے جنہاں نال آئین یا قنون دی طرفوں ملے ہوئے اوندے حقوق ختم تھیندے ہوون ۔

دفعہ ۹

کہیں شخص کون غیر قنونی طریقے نال نہ گرفتار کیتا ویسی نہ حراست وچ رکھا ویسی تے نہ ہی ملک توں باہر کڈھیا ویسی ۔

دفعہ ۱۰

فرائض دا تعین یا اوندے خلاف کہیں فوجداری مقدمے دی سماعت ازاد تے غیر جانبدار عدالت دے کھلے اجلاس وچ انصاف نال کیتی ونجے ۔

دفعہ ۱۱

توڑیں لونڈے خلاف کھلی عدالت وچ قنون دے مطابق جرم ثابت نہ جھیسے اتے لوکوں آپنی صفائی پیش کرڈ دا اپورا موقع نہ ڈتا ویسی ۔ کم یا غلطی دی جیاد تے، جیمیزا کرڈ ویلے ملکی یا بین الا قوامی قنون وچ جرم شمار نہ تھیند اہا، کہیں جرم وچ پکڑ یا نہ ویسی ۔

دفعہ ۱۲

دی عزت یا نیک نامی تے حملہ کیتا ویسی ۔ ہر شخص کون حق حاصل ہے جو قنون ایہو جئی مد اخلت یا حملے کھن لوکوں محفوظ رکھے ۔

دفعہ ۱۳

ہر شخص کون ازادی نال آپٹے ملک وچ ہر جاتے آون ونجن اتے رہوڈ دا حق حاصل ہے ۔

ہر شخص کون آپٹے ملک سمیت ہر ملک کون چھوڑن اتے آپٹے ملک واپس و نہجڈ دا حق حاصل ہے ۔

دفعہ ۱۴

ہر کہیں کوں ظلم تے زیادتی کنوں بچن کیتے تے ڈو جھے ملکاں وچ پناہ حاصل کرن اتے اوندے کنوں فائدے جاوڻ دا حق حاصل ہے ۔
ہند اچہ پڑیاں غیر سیاسی جرائم یا ایہ وچئے کماں دی وجہ نال کیتیاں ویندن جھیلے اقوام متحدہ دے مقاصد تے اصولاں دے خلاف ہین ۔

دفعہ ۱۵

ہر شخص کوں قومیت دا حق حاصل ہے ۔
شخص ناجائز طور تے قومیت کنوں محروم نہ رکھیا ویسی اتے نہ ای کہیں کوں قومیت تبدیل کرن دا حق ڈیوڻ کنوں انکار کیتا ویسی ۔

دفعہ ۱۶

ر برنیچن تے گھر وساوڻ دا پورا حق حاصل ہے ۔ ڈوہاں کوں نکاح، پرنیوے دی زندگی اتے طلاق دے معاملے وچ ہکو جئے حقوق حاصل ہن ۔
شادی ہک ڈوجھے دی مکمل رضا مندی نال تھیونڑی چاہی دی اے ۔
کنبہ، وسیب دی فطری تے جیادی اکائی ہے اتے وسیب تے ریاست لوکوں تحفظ ڈیوڻ دے ذمہ دار ہن ۔

دفعہ ۱۷

ہر انسان کوں کلہایا ڈوجھیاں نال مل کے جائد اور کھن دا حق حاصل ہے ۔
کہیں شخص کوں زبردستی اوندی جائد او کنوں محروم نہ رکھیا ویسی ۔

دفعہ ۱۸

ایا ڈوجھیاں نال مل کے سرعام یا کلہی جاتے، آپئے مذہب یا عقیدے دی تبلیغ، عبادت اتے مذہبی رسماں آزادی نال ادا کر سڳدے ۔

دفعہ ۱۹

ئے قائم کر سڳدے تے کہیں ذریعے نال کہیں ملک توں علم تے نظریات حاصل کر سڳدے تے ہر جاتیئے آپئے نظریات تے خیالات پجا سکدے ۔

دفعہ ۲۰

ہر شخص کوں پرا من طریقے نال میل ملاپ اتے کھ کرن تے ٹو لے بناوڻ احق حاصل ہے ۔
کہیں شخص کوں کہیں ٹو لے وچ شامل تھیوڻ کیتے مجبور نہی کیتا ونج سڳدا ۔

دفعہ ۲۱

ہر شخص کوں آپئے ملک دی حکومت وچ براہ راست یا آزادی نال چئے ہوئے نمائندیاں دے ذریعے حصہ گھنن دا حق حاصل ہے ۔
ہر شخص کوں آپئے ملک وچ سرکاری ملازمت حاصل کرن داہکو جیاں حق حاصل ہے ۔
یعے کیتا ویسی ۔ انتخابات وچ ہر کہیں کوں ووٹ پاوڻ داہکو جیاں موقع ڈتا ویسی اتے ووٹنگ آزادی نال تے حقہ انداز وچ تھیسے ۔

دفعہ ۲۲

ل ایہ وچئے اقتصادی، معاشرتی تے ثقافتی حقوق حاصل کرے جیمیلے اوندی عزت تے وقار تے شخصیت دی تعمیر تے ترقی کیتے ضروری ہن ۔

دفعہ ۲۳

شخص کوں کم کار تے آزادی نال روزی رزگار کرن، کم دا منصفانہ تے سازگار ماحول اتے بے روزگاری دے خلاف بچنو دا حق حاصل ہے ۔
ہر شخص کوں کہیں فرق دے بغیر ہکو جئے کم دے کیتے ہکو جئے معاوضے دا حق حاصل ہے ۔
لوندے بال بچیاں کیتے عزت دی حیاتی دا ضامن ہووے اتے اوندے وچ ضرورت دے مطابق سماجی تحفظ دے بے ذریاں و لوادھا کیتا ونجے ۔
ہر شخص کوں فائیدیاں دے بچنو کیتے تجارتی ٹو لے بنر اوڻ تے انہاں وچ شامل تھیوڻ دا حق حاصل ہے ۔

دفعہ ۲۴

ر شخص کوں آرام تے دل وند لاوڻ دا حق حاصل ہے ۔ ایندے وچ کم دے مناسب اوقات اتے تنخواہ دے نال چھٹیاں دی سہولتاں شامل ہن ۔

دفعہ ۲۵

اری، بیماری، معزوری، رنڈیہا، پڈھیپا یا وس کنوں باہر ایہ وچئے حالات دے خلاف جنہاں وچ رزگار چھٹ و نچے، بچنو دا حق حاصل ہے ۔
دے حق دار ہین ۔ سارے بالان کوں بھانویں او شادی کنوں پہلے جمے ہوون یا شادی دے بعد، و سیب دے ہکو جئے بچنو دا حق حاصل ہے ۔

دفعہ ۲۶

یشہ ورانہ تعلیم و سہولت سب کیتے ہووے اتے عالی تعلیم دی سہولت دی لیاقت دسی جیاد تے سب کیتے ہکو جئی ہووڑی چاہی دی اے ۔
ہی گروپاں دے وچ، مفاہمت دوستی تے رواداری کوں ودھیسے اتے امن قائم رکھن کیتے اقوام متحدہ دی سرگرمیاں دا اڳواڻ کریسی ۔
والدین کوں ایں ڳال دا حق حاصل ہے جو او آپئے بالان کوں آپئی مرضی دے مطابق تعلیم ڈیوا سڳدن ۔

دفعہ ۲۷

زندگی وچ آزادی نال شامل تھیوڻ، اوندے کنوں مزہ گھنن اتے سائنس دی ترقی تے اوندیاں سہولتاں کنوں فائدے جاوڻ دا حق حاصل ہے ۔
ن اخلاقی تے مادی فائیدیاں دا بچنو کیتا ونجے جھیلے اوندی سائنس ایجاد یا ادلمی یا فنکار لنہ تخلیق دی وجہ نال لوکوں ملدن ۔

دفعہ ۲۸

یں سماجی تے بین الاقوامی نظام وچ شامل تھیوڻ دا حقدار ہے جیندے وچ ایں اعلان دے مطابق حقوق تے آزادیاں ڈتیاں ویندیاں ہوون ۔

دفعہ ۲۹

ہر شخص تے وسیب دیاں ذمہ داریاں دی ہوندن جیندے وچ اوندی شخصیت کوں آزادی نال مکمل ترقی ملدی ہے ۔

- ازادیاں دے بچئو کیتے اتے جمہوری وسیب وچ اخلاق تے لوکاں دے امن تے بھلائی دے تقاضے پورے کرڻ کیتے قانون دی طر فون لائے ویدن ۔
 - ایہ حقوق تے ازادیاں کہیں صورت وچ اقوام متحدہ دے مقصدان تے اصولان دے خلاف نئیں ڈتیاں ونج سڱدیاں ۔
- دفعہ ۳۰
- دے ذریعے کہیں ملک، گروپ یا شخص کون ڈو جھیاں دے حقوق تے ازادیاں دی خلاف ورزی کرڻ کیتے کوئی کارگزاری دا حق حاصل تھی ڳے ۔